

عنوان مقاله:

هژمونی تمدنی غرب و ظرفیت های گفتمان انقلاب اسلامی برای جهان اسلام

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم انسانی اسلامی، دوره 9، شماره 18 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

محمد هادی مدنی - پژوهشگر همکار پژوهشگاه بین المللی المصطفی

خلاصه مقاله:

جهان اسلام در دوره مدرن در برابر تمدن غرب به قهقرا رفته و در موضع انفعال قرار گرفته است. این وضعیت به دلیل ماهیت چندبعدی و ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی اش، بحران تمدنی نامیده شده است. از سوی دیگر، در دوره معاصر در سطح فردی و اجتماعی، تلاش های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی زیادی برای برون رفت از این بحران تمدنی صورت گرفته است. یکی از این تلاش ها شکل گیری و تدوین گفتمان انقلاب اسلامی است که نماد جنبه نظری انقلاب اسلامی در ایران بوده و به عنوان یک پروژه تمدنی قابل طرح است. بنابراین، این پرسش که گفتمان انقلاب اسلامی برای رهایی جهان اسلام از هژمونی تمدنی غرب، دارای چه ظرفیت هایی است، اهمیت پیدا می کند. به نظر می رسد گفتمان انقلاب اسلامی از آنجا که حاوی مولفه هایی چون معنویت، آزادی خواهی و عدالت است، با دیالکتیک نظر و عمل و بازتولید خود در این فرایند، می تواند راه حلی واقع بینانه برای رهایی جهان اسلام از هژمونی تمدنی غرب ارائه دهد. مقاله حاضر اکتشاف امکانات نهفته در گفتمان انقلاب اسلامی برای جهان اسلام و نحوه تحقق آن را هدف خود ساخته، این موضوع را با استفاده از چارچوب مفهومی هژمونی و به کارگیری روش توصیفی-تحلیلی مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه که در صورت تحقق گفتمان انقلاب اسلامی در ایران به عنوان یک مدل عینی، امکان الهام بخشی آن به جهان اسلام وجود دارد، دست یافته است.

کلمات کلیدی:

تمدن غرب، هژمونی، جهان اسلام، گفتمان انقلاب اسلامی، ظرفیت ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1680107>

